

[Ole Espersen]

Derfor håber jeg, at der kan opnås bred tilslutning til forslaget, og jeg har forstået på ministeren, at han også er villig til at nedsætte en arbejdsgruppe om i hvert fald nogle af disse problemer og forhåbentlig vedrørende dem alle sammen.

Lad mig præcisere, at der jo ikke her er tale om nogen form for aktiv dødshjælp; det blandes nogle gange sammen; der er dårlig nok tale om en form, man kunne kalde passiv dødshjælp. Det er jo ikke et spørgsmål om at hjælpe nogen til at dø, det er et spørgsmål om at hjælpe nogen til ikke at blive udsat for en udsigtsløs behandling, der ikke kan resultere i nogen form for acceptabelt liv. Det er i virkeligheden et spørgsmål om at lade den naturlige død indtræde, når den ikke kan afværges uden omkostninger, som ikke er menneskelige, og som ikke resulterer i fortsættelsen af et menneskeligt liv.

Jeg vil gerne allerede nu sige tak for den i hvert fald delvis positive holdning, ministeren har vist, og jeg håber, at vi også på den baggrund kan få bred tilslutning til ønsket om at nedsætte denne arbejdsgruppe.

Annelise Gotfredsen (KF):

Vi er ganske rigtigt, som det er blevet sagt, her inde på områder, som det kan være vanskeligt at regulere ved retsregler. Jeg mener ikke umiddelbart, man kan sammenligne som hr. Ole Espersen med områder som reagentglasbørn, rugemødre osv. Vi kan ikke sammenligne, vi kan diskutere med patienter, der har fået foretaget disse behandlinger og har gjort erfaringer med dem, men her er vi inde på områder, hvor man ifølge sagens natur i langt de fleste tilfælde ikke kan få efterfølgende udsagn fra de pågældende.

Den danske befolkning kan glæde sig over at have en lægestand af en høj etisk standard; der er ingen tvivl om, at de beslutninger, der tages, er de medicinske og etiske bedst mulige, når det samtidig må tages i betragtning, at hverken læge, patient eller pårørende er maskiner, der kan indstilles til et bestemt resultat. Men hvad er i øvrigt fuldstændig udsigtsløst? Også det kan undergives en fortolkning; ingen er jo Vor Herre og kan udtale sig med 100 pct.s sikkerhed. Man må stille prognoser, men fuldstændig håbløs er en meget vanskelig ting at sige med 100 pct.s sikkerhed.

Jeg tror, vi ville volde ubodelig skade, hvis man ikke havde denne tillid til lægestanden, hvis lægens rolle som helbredende og livsforlængende i medicinen ikke blev bevaret, og hvis ikke den behandling, som i hvert enkelt tilfælde – men som aldrig hverken i henseende til prognose eller andre forhold, som jeg nævnte, er 100 pct. sikker – også i overstemmelse med andre skal træffes af lægen som den sidste og eneste ansvarlige. Jeg tror ikke, der ville vindes noget ved, at dette ansvar flyttes eller forskubbes, men hertil kommer jo, som justitsministeren også har nævnt det, at straffelov og lægelov også lægger rammer for lægelig virksomhed med de nødvendige begrænsninger, som næppe, når det drejer sig om de spørgsmål, vi behandler her, kan udlægges i så og så mange faste regler med så og så mange faste undtagelser.

Jeg forstår meget vel, at lægen kan føle sig usikker over for de problemer, der ønskes behandlet af en arbejdsgruppe, ikke mindst i lyset af den store medicinske og tekniske udvikling. Jeg synes netop, at denne usikkerhed vidner om den høje etiske og professionelle lægestandard, og det ville ikke være urimeligt at imødekomme ønsket om denne arbejdsgruppe, som justitsministeren også nævner det, der skulle redegøre for disse ting, og som måske kan føre til en tydeliggørelse af straffelovens regler om problemer i forbindelse med de alvorligt syge patienters ønsker og behandling. Det er min overbevisning, at ligegyldigt hvilken beslutning det enkelte menneske mener at kunne træffe på forhold om sin stilling som patient, vil ændringer i menneskets helbredstilstand fysisk og psykisk kunne være af en sådan karakter, at lægen alene vil være ansvarlig og bestemmende for, hvilken behandling der kan iværksættes, når patienten ikke i øjeblikket kan udtrykke ønsket herom i den helt aktuelle tilstand. For denne situation kan også nu være af en karakter, som den pågældende ikke havde forestillet sig.

Jeg har tillid til, at de lægelige overvejelser og beslutninger 100 pct. træffes af hensyn til det bedst mulige for patienten og også således, at dette sker under den størst mulige hensyntagen til patientens egne ønsker om behandling.

Birthe Rønn Hornbech (V):